

YVIRGANGUR Í KEYPMANNAHAVN

yvirgangsmaðurin handan tey bæði drápini. Hann doyrt á staðnum. Omar Abdel Hamid-Hussein bleiv 22-ára gamal.

– Hetta er ikki tað Danmark, vit ynskja, sigur danski forsætisráðharrin, Helle Thorning Schmidt, tá hon dagin eftir tær báðar yvirgangsatsóknirnar stendur á

Krystalgade – ein sunnudag, ið av mongum er doyptur »hin svarti sunnudagurin«.

Leygardagin tann 14. februar gjørdist ein søguligur leygardagur - ein leydardagur, tá Danmark varð áloðið og tá framsøgufrælsið varð álopið. Framyvir fara danir óivað ikki at minnst 14. februar vegna Valen-

tine´s Day, men heldur sum leygardagurin tann 14. februar, tá Danmark yvir eina nátt broyttist. Danir fara at minnst hendan dagin, sum gjørdi, at tá teir eisini kundu siga #JeSuisCharlie og #JeSuisDanois – eg eri Charlie, og eg eri dani.

Fakta:

Yvirgangur í revsilógini

Eftir 11. Septembur 2001 gjørdi danska stjórnin av, at yvirgangur skuldi allýsast í donsku revsilógini. Grein 114 varð orðað í 2002, og í 2006 kom sokallaði yvirgangspakkin í verk. Yvirgangsatsóknir verða revsaðar eftir grein 114 í revsilógini, og revsingin er hörð. Verður mann revsaður fyri eina yvirgangsatsókn, kann revsingin vera upp til lívlanga fongsulsrevsing. Treytin fyri at verða dømdur eftir grein 114 er millum annað, at atsóknin hevur til endamáls at ræða eina tjóð ella at atsóknin av órøttum hevur til endamáls at noyða ella forða eini tjóð at gera eina ávísa gerð. Harafturat verður atsóknin dømd harðari, um hon inniber eitt ella fleiri av pettum, ið eru nevnd niðanfyri:

- 1) manndráp (§237)
- 2) ógvusligan harðskap (§245 og §246)
- 3) frælsisskerjing (§261)
- 4) tarn av ferðslutrygdini (§181, stk.1) órógv av almennum ferðasambandi (§193, stk. 1) ella grovt herverk (§291, stk. 2), sum kann seta mannalív í váða
- 5) rán av flutningstóli (§183 a.)
- 6) brot á vápnalógina (§192 a.)
- 7) eldáseting (§180), spreinging v.m (§183, stk.1 og 2), heilsuskaðilig dálking (§186, stk. 1 og §187, stk. 1)
- 8) varðveitsla ella nýtsla av geislavirknum evnum (§ 192 b)

Kelda: www.themis.dk

Fakta:

Danmark og yvirgangur

Síðan 1977 hava fleiri yvirgangsatsóknir verið í Danmark. Serliga í árunum 1977-1985 fóru fleiri yvirgangsatsóknir fram, ið vóru grundaðar á politiska sannføring.

Fyri muhammedtekningarnar í 2005:

Desember 1972- maj 1989: Blekingharkaliðið gjørdi um seg í 1970- og 80´unum. Blekingharkaliðið framdi politisk brotsverk, ið høvdu vinstravend endamál. Harkaliðið stuðlaði Fólkafylggingini fyri loysing í Palestina (PFLP) og framdi nógvar yvirgangsatsóknir. Hin mest álvarsama yvirgangsatsóknin var í 1988, tá ein 22-ára gamal lögreglumaður doyði av eini skothending.

22 juli 1985: Hendan dagin fór hin álvarsamasta yvirgangsatsókn fram í nýggjari tíð. Tvær bumbur vórðu sprongdar í Keypmannahavn – ein varð sprongd móti einari jødiskari synagogu og ein móti einum amerikanskum flogfelagi. Fýra menn vórðu handtiknir, og allir høvdu tilknýti til yvirgangsfelagsskapin Islamisk Jihad. Ein sivilur persónur doyði, og 32 vórðu løstaðir.

Eftir Muhammedtekningarnar í 2005:

27. oktober 2005: 17-ára gamli Abdul Basit Abu-Lifa verður dømdur sjeý ára fongsulsrevsing fyri at leggja ætlanir um yvirgangsatsókn.

5. september 2006: Hammad Khürshid og Abdoulghani Tokhi verða dømdir fyri yvirgangsroyndir. Hammad Khürshid varð dømdur 12 ára fongsulsrevsing og Abdoulghani Tokhi fær átta ára fongsulsrevsing.

1. januar 2010: Ein somaliskur maður roynir at fremja yvirgang á Muhammed-teknaran Kurt Westergaard.

10. september 2010: Ein bumba verður sprongd á Hotel Jørgensen í Keypmannahavn. Yvirgangsmaðurin varð dømdur 12 ára fongsulsrevsing.

Desember 2010: Fýra militantir islamistar verða dømdir 12 ára fongsulsrevsing fyri at leggja ætlanir um yvirgangsatsókn á redaktiónina hjá Jyllands Posten í Keypmannahavn.

14-15. februar 2015: 22-ára gamli Omar Abdel Hamid-Hussein er undir illgruna fyri at hava dripið tvey sivil fólk og løstað fimm löggregufólk í tveimum yvirgangsatsóknum í Keypmannahavn. Hetta er blóðugasta yvirgangsatsóknin síðan 1985.

Kelda: www.b.dk